

СТАНОВИЩЕ

на екипа експерти, изготвили ДОВОС на инвестиционното предложение на „Огоста 2017“ ООД за „Експлоатация на инсталация за обезвреждане на отпадъци от хуманното и ветеринарното здравеопазване и от фармацевтични производства“

Настоящото становище, е изготвено във връзка с жалби от г-н Светлин Балкански, Екологично сдружение „За Земята“ и „Грийнпийс“ – България, г-н Ивайло Николов, Асоциация на екологите в Република България, ПП „Зелено движение“ и Национално движение „Екогласност“ срещу инвестиционното предложение на „Огоста 2017“ ООД за „Експлоатация на инсталация за обезвреждане на отпадъци от хуманното и ветеринарното здравеопазване и от фармацевтични производства“.

1 ЖАЛБА НА Г-Н СВЕТЛИН БАЛКАНСКИ

1.1 В аналогична инсталация в друг български град е предвидено изгарянето на отпадъци по модерна технология- изгарянето се извършва при много по- висока температура от 1800 (хиляда и осемстотин) градуса, като остатъкът от изгарянето ще преминава през водна субкамера, като крайният продукт от изгарянето е пара и е безвреден. При сравнението на двете инсталации резонно може да се достигне до извода, че предвидените за инсталацията в град Монтана 1000 (хиляда градуса) на изгаряне няма да бъдат достатъчни за пълното унищожаване на опасните отпадъци и произведените от тях отровни газове ще бъдат изхвърляни в атмосферата и вдишвани от населението на град Монтана.

Екипът изготвил ДОВОС е нает от Възложителя с две основни задачи:

1. да оцени дали избраната от Възложителя технология отговаря на националните и европейски изисквания за технологии (вид на пещна камера, температура, време на престой, апарати за пречистване на димните газове, допустими емисии по всички компоненти на околната среда) за изгаряне на отпадъци от хуманното и ветеринарното здравеопазване и от фармацевтични производства;

2. да оцени дали реализацията на това инвестиционно предложение на конкретно място би оказало потенциално негативно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда.

Във връзка с горното:

1. ИП на „Огоста 2017“ ООД, предвижда изграждане на инсталация – SANTES AI-S-50 (приложена е към ДОВОС), съгласно която температурата на основната камера е проектирана за работа при 1000°C, а температурата на вторичната камера при 1100°C.

2. Предвидено е ИП да се реализира на територията на поземлен имот (ПИ) с идентификатор 48489.5.408, гр. Монтана, ул. проф. д-р Цветан Вълков, № 12

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отразено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

1.2 В инсталацията в град Монтана няма предвидена водна субкамера, която да пречиства отпадните отровни газове до безвреден краен продукт-пара. Известен факт е, че технологията за допълнително обезвреждане на отпадъци в предлаганата инсталация- хидратна вар, активен въглен и ръкавен филтър, е остаряла, отречена и не позволява напълно унищожаване на отпадъците.

Избраните от Възложителя техники са част от най-добрите налични техники (НДНТ) описани в референтен документ приет с решение за изпълнение (ЕС) 2019/2010 на Комисията от 12 ноември 2019 година - *Reference Document on the Best Available Techniques for Waste Incineration/ BREF code WI, 2019.*

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

1.3 Следва да се има предвид, че субстанциите - азотни оксиди, въглероден оксид, серни оксиди, тежки метали, хлороводород, диоксини и фурани, са устойчиви-остават в атмосферата за неопределен период от време, както и биокумулятивни - дори малки количества от тях имат свойството да се натрупват в тъканите на човешкото тяло с течение на времето. Някои от тях причиняват рак, други - респираторни проблеми, а трети са мутагени - могат да доведат до генетични увреждания

В ДОВОС са разгледани всички възможни замърсители, които биха се емитирали в атмосферата в съответствие с *Наредба № 4 от 05.04.2013 г. за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци.* (NO_x; SO₂; CO; ФПЧ₁₀; HCl; HF; Tl+Cd; Hg; As+Sb+V+Ni+Mn+Cu+Pb+Co и Cr; фурани и диоксини.)

За тези от замърсителите, за които има постановени пределно допустими концентрации или пределно допустими норми за качество на атмосферния въздух е изготвено математическо моделиране и компютърно симулиране на тяхното разпространение в приземния атмосферен слой. Изследването е реализирано с Програмен продукт Plume, разработен от Геофизичния институт на БАН въз основа на утвърдена през 1998 г. със заповед № РД-02-14-211 на МРРБ Методика за разпределение на вредните вещества в атмосферния въздух, публ. БСА, кн. 7-8/98 г.; и в нито една точка от изследваната област не са нарушени постановените норми.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

1.4 На стр. 101 в Доклада е признато, че за някои замърсители, които ще бъдат отделяни от инсталацията, не е възможно да се направи коректно анализиране на въздействието върху качеството на атмосферния въздух

На стр. 100 от ДОВОС са представени таблици с установените норми за качество на атмосферния въздух (КАВ) за всеки замърсител, който е възможно да се отдели от инсталацията.

Както е констатирано в ДОВОС, за някои замърсители няма постановена норма за качество на атмосферния въздух или софтуерният пакет е ограничен при друга. Например софтуерният пакет PLUME не може да изчислява средноденонощна концентрация каквато средноденонощна норма има постановена за ФПЧ10.

Без да има постановена норма за качество на атмосферния въздух е безпредметно да се прави оценка на въздействието, тъй като няма как то да се отчете количествено, било то и в позитивен план. Без да можем да изчислим дадена концентрация и да има постановена норма, оценката на въздействието няма особен смисъл. В ДОВОС е обяснен детайлно подхода на екпертите.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

1.5 Докладът признава, че не може да бъде измерено и проследено дали изхвърляните в атмосферния въздух количества на някои замърсители, изхвърлени от инсинератора, надхвърлят пределно допустимите стойности, а за други въобще не са налице нормативно установени пределно допустими стойности. Налага се извода, че по никакъв начин не може да бъде проследено дали и как тези замърсители ще се отразят на здравето на жителите на града

Виж отговора на 1.4 Оценка по отношение на липсващи пределно допустими норми няма как да бъде направена тъй като световната научна общност не е достигнала до консенсус за да бъде постановена съответната норма – тоест няма неопровержими доказателства, че концентрации над конкретна стойност са опасни за човешкото здраве.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

1.6 В Доклада е предвиден самоконтрол от страна на самото дружество, което ще изгражда инсталацията, а не контрол от страна на обективна и независима държавна институция. Това решение е несериозно и означава, че няма да има обективно и безпристрастно проследяване на състава и нивата изхвърлените от инсталацията отровни газове и няма да е налице независим контрол дали те надхвърлят пределно допустимите стойности

Самоконтролът от страна на дружеството не е по собствена инициатива на Възложителя, предвиденият контрол върху емисиите от инсталацията изразяващ се в извършване на собствени непрекъснати и периодични измервания покрива всички нормативни изисквания заложиени в европейското законодателство, което е транспонирано в Наредба № 4 от 05.04.2013 г. за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци.

- Не се отнася към предмета на оценката

- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

1.7 В Доклада е констатирано още, че данните от регионалните доклади РИОСВ-Монтана показват, че качеството на атмосферния въздух в град Монтана вече е нарушено по показателите ПАВ и ФПЧ₁₀. От това следва, че въздухът на града вече е замърсен и изграждането на новата инсталация ще го замърси още повече, като по този начин застраши живота на гражданите

В ДОВОС е направен анализ на КАВ в град Монтана, като за 2019г. средногодишната норма в пункт РИОСВ Монтана за ФПЧ₁₀ е спазена - 36µg/m³, като в годините преди това е била превишена. Изчислената максимална средногодишна концентрация на ФПЧ₁₀ е 0,7 µg/m³, което представлява 1,75% от средногодишната норма за ФПЧ₁₀. По отношение на ПАВ, то да средногодишната концентрация е 2.04 ng/m³ за 2019 г., което е два пъти превишение. Няма как да бъде оценен приноса на ИП, тъй като няма норми за допустими емисии за този замърсител.

За град Монтана има изготвена Комплексна програма на община Монтана за намаляване нивата на ФПЧ₁₀ и ПАВ в атмосферния въздух за периода 2019-2023 г., приета с Решение № 956/29.11.2018 год. на Общински съвет Монтана. Анализите за приносите на отделните източници на замърсяване на въздуха за базовата 2016 г. за точката на разположение на пункта за мониторинг на КАВ „РИОСВ-Монтана” показва, че 69% от изчислената средногодишна концентрация на ФПЧ₁₀ се пада на битовото отопление, 4% на транспорта, 0.5% на промишлеността и 26% представлява регионален фон. По отношение на другия основен замърсител за града – полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ), приносът на битовото отопление е почти 100%. Като се има предвид, че този сектор е действащ едва 5-6 месеца в годината, то тежестта му към общото замърсяване е още по-голяма. Това положение не е изолирано за гр. Монтана, а се проследява във всички РОУКАВ на България.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

1.8 Предвидената височина на комина- 12 метра, не е достатъчна за изхвърляне на вредните вещества на по- голяма височина, като в случая следва да се вземат предвид и малките мащаби на града

Височината на комина е определена съгласно изискванията на чл. 18, ал. 3 на Наредба № 4 от 05.04.2013 г.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

1.9 Докладът твърди още, че, тъй като през годините с най- висока смъртност от дихателни заболявания, (2017-2018г.) нивото на двата основни замърсителя в района- ПАВ и ФПЧ₁₀ е било по- ниско в сравнение с предходни години (2010-2016г.), то не можело да се свърже повишената заболяемост на дихателната система със замърсяването на въздуха в град Монтана. На първо място, Докладът е изготвен от еколози, на които липсва компетентност да правят констатации за въздействието на замърсяването на човешкото здраве (би следвало тези констатации да бъдат правени от лекари от хуманната медицина). На второ място, това твърдение в Доклада е изцяло невярно, тъй като последиците от замърсения въздух върху здравето се натрупват постепенно (както посочихме по- горе, изхвърляните от инсталацията отровни газове са биокумулятивни - натрупват се в човешкото тяло и последиците от тях се проявяват след време) и е съвсем логично по- високата степен на замърсяване на въздуха от 2010 до 2016 г. да се е изразила в здравословни проблеми през 2017 г. и 2018 г.

Доколко еколозите имат компетентност да правят констатации за въздействието на замърсяването върху човешкото здраве или не, това е решение на компетентния орган. В Закона за опазване на околната среда и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда са поставени конкретните изисквания към експертите, които могат да изготвят доклади за ОВОС.

В допълнение, обръщаме внимание, че в програмите за изучаване на дисциплината „Екология и опазване на околната среда“ са включени дисциплини, които са пряко насочени към замърсяването на околната среда и въздействието върху човешкото здраве, като например:

- Замърсяване на въздуха и въздействие върху екосистемите
- Замърсяване на почвите и въздействие върху екосистемите;
- Замърсяване на водите и въздействие върху екосистемите;
- Хигиена на околната среда;
- Екологични проблеми на селищата;
- Екологично законодателство и норми;
- Физично замърсяване на околната среда;
- Екотоксикохимия;
- Екология, околна среда и здраве;
- и др.

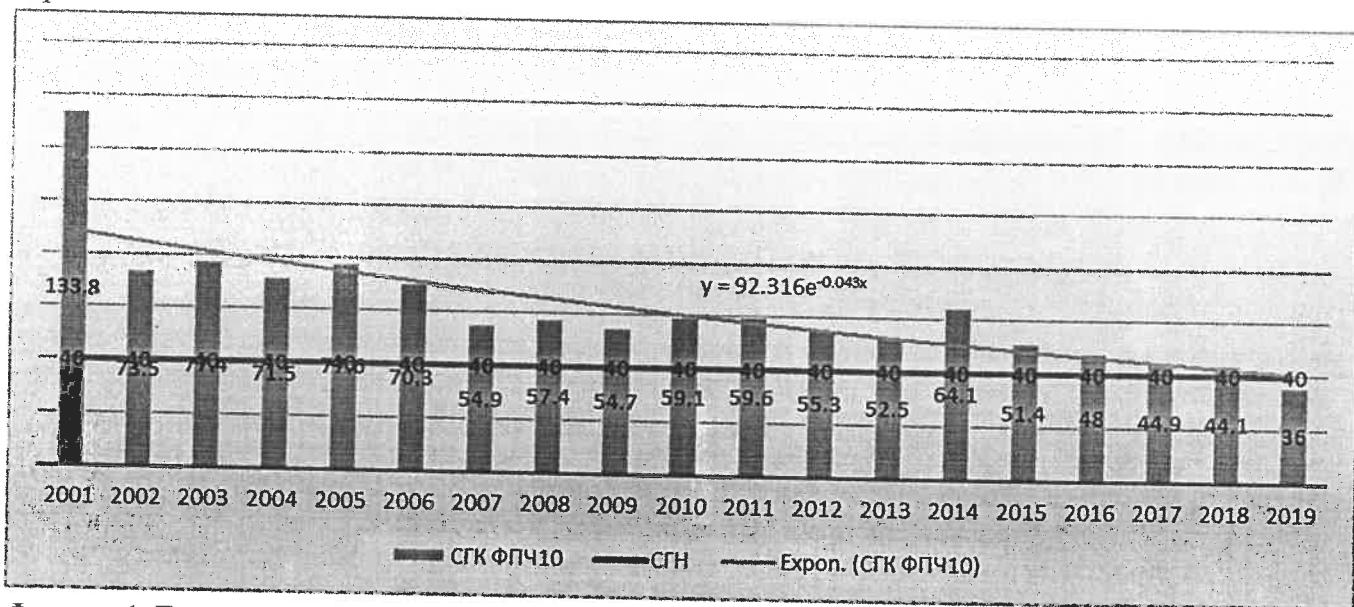
При необходимост, като доказателство за преминалото обучение по изброените по-горе дисциплини ще представим съответните дипломи.

По отношение на твърдението, че последиците от замърсения въздух върху здравето се натрупват постепенно и последиците от тях се проявяват след време няма спор. В ДОВОС обаче не е направен аналог със злокачествените заболявания, а с болести на дихателната система. Конкретно за случая за гр. Монтана сме констатирани, че от 2013 до 2016 г. смъртността от болести на дихателната система е под средната за страната. Тези данни са важни тъй като съгласно информация на СЗО, замърсяването на въздух оказва най-силно влияние върху смъртността причинена от хронична обструктивна белодробна болест. 43% от смъртните случаи могат да бъдат приписани на замърсяването на въздуха според СЗО ¹. В ДОВОС сме представили данни от НСИ за основните причини за смъртността на населението в областта, за седем годишен

¹ <https://www.who.int/airpollution/ambient/health-impacts/en/>

период. За същия период в ДОВОС са проследени нивата на замърсителите в атмосферния въздух, въз основа на които са направени съответните изводи. Считаме, че не е необходимо да се правят по-дългосрочни анализи. В жалбата се твърди, че рязкото повишаване на смъртността през 2017 и 2018 г. от болести на дихателната система се дължи на постепенното натрупване на замърсители от въздуха в организмите на хората. Дори да се направи анализ за по-дълъг период, то се вижда, че в последните 20 години се наблюдава постепенно намаляване на измерените средногодишни концентрации на ФПЧ₁₀, което е пряко следствие прилаганите през години мерки от страна на общинската администрация и преминаване към по-чисти горива за отопление (вж. фигура 1). За съжаление тези мерки все още не са достатъчни за трайно постигане на установените норми. Твърдението, че през 2017 и 2018 г. се е увеличила смъртността на населението причинена от болести на дихателната система пряко следствие биокумулацията на отровни газове е напълно необосновано. Предвид, че от 20 години се наблюдава постепенно подобряване на КАВ (вероятно е много повече от 20 години, но за по-дълъг период нямаме данни), а смъртността по показателя се е повишил драстично в последните две години от анализа, то изводите в ДОВОС са напълно обосновани.

Считаме, че по показателя, по който има най-силна пряка връзка между смъртност на населението и замърсяване на въздуха, засегнатото население на гр. Монтана е под средното за страната.

Фигура 1 Данни за СГК на ФПЧ₁₀ в гр. Монтана за периода 2001-2019 г. / изт-г: РИОСВ Монтана

Данните от фигурата затвърждават твърдението, че замърсяването на въздуха не може да се обвърже с повишената смъртност на населението в област Монтана от болести на дихателната система за 2018 и 2019 г.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отразено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

1.10 Общата смъртност на населението на област Монтана е значително по-висока от средната за страната. Посочено е още, че това се дължи на по-голямата заболяемост на органите на кръвообращението, като през последните години се наблюдава и растеж на смъртността от болести на дихателната система. Отровните вещества, които ще бъдат изхвърляни в атмосферата от инсталацията, засягат в голяма степен както кръвообращението, така и дихателната система, тоест предлага се изграждането на инсталация, която ще повиши риска за здравето на хората в един и без това рисков район, поради което изграждането на инсинератора в град Монтана е недопустимо

Текущото състояние, както и потенциалните въздействия върху този компонент са разгледани детайлно в ДОВОС.

Съгласно становище на компетентния орган РЗИ – Монтана, ДОВОС е съобразен с дадените препоръки по заданието за обхвата и съдържанието на оценката, и е прецизно разработен и аргументиран с оглед запазване и предотвратяване на възможно отрицателно влияние върху здравето на населението.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

1.11 Необходимо е да се има предвид и географското местоположение на Монтана в котловина, което не позволява образуването на въздушни течения, които да разнесат отровните облаци, те тежат над града и по този начин хората ги вдишват отново и отново

В ДОВОС е извършено моделиране на разсейването на замърсителите в приземните слоеве на атмосферния въздух вследствие реализация на ИП, в съответствие с розата на ветровете характерна за района. Допълнително са изчислени и максималните възможни концентрации на замърсителите в приземния слой на атмосферата, при възможно най-тежките метеорологични условия в посока най-близко разположените жилищни райони. Всички резултати показват, че не се очаква нарушаване на установените норми за КАВ. Според Методика за изчисляване височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой, от 25 февруари 1998 г., приета от Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на здравеопазването, необнародвана в ДВ, публ. в Бюлетин "Строителство и архитектура" на МРРБ бр. 7/8 от 1998 г., районът на град Монтана не е орографски модифициран и методиката е приложима.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

1.12 В доклада се опитват да ни убедят, че замърсителите ще се разпространяват на разстояние от около 165 m от инсталацията. Това твърдение е смехотворно предвид разпространението на отровните газове на голяма площ и малките мащаби на града, от които следва, че отровните газове ще се разпространят над целия град

В ДОВОС са представени резултатите от извършените моделирания по утвърдената у нас Методика за изчисляване височината на изпускащите устройства, разсейването и очакваните концентрации на замърсяващи вещества в приземния слой, от 25 февруари 1998 г. На 165 m от инсталацията се формират максималните концентрации на замърсителите, които са изчислени при възможно най-лоши метеорологични условия, т.е. по-високи от тези концентрации не се очакват. На базата на тези изчисления, без да има значение дали попада в жилищна зона или не, се правят и изводи дали експлоатацията на новата инсталация ще доведе до нарушаване на нормите за КАВ. В случая на „Огоста 2017“ ЕООД не се очаква нарушаване на нормите за КАВ, съответно влошаване на КАВ. Това няма никакво отношение към мащабите на град, село или др. селищно образувание.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

1.13 Още повече, както посочихме по-горе, субстанциите, които ще бъдат изхвърляни в атмосферата, са устойчиви- остават в атмосферата за неопределен период от време, поради което ще бъдат поемани отново и отново от хората. В направената в доклада констатация, че „при експлоатация на инсталацията на максимален товар не се очаква замърсяване на атмосферния въздух над допустимото“, е удобно пропуснат факта, че не може да бъде проследено дали изхвърляните количества на някои замърсители надхвърлят пределно допустимите стойности, а за други замърсители въобще не е налице създаден стандарт за пределно допустими стойности. Оттук и твърдението в доклада, че не се очаква замърсяване над допустимото, е явна лъжа

В ДОВОС няма място за субективни изводи. Всички изводи са направени на база изчисления, анализи на информация от достоверни и компетентни за изготвянето и източници, използване на утвърдени методики, математично моделиране на замърсяването и сравнение на резултатите с приложимите установени норми за КАВ. По отношение на „удобно пропуснатият факт“ то си противоречите с вашия въпрос 1.4, където твърдите че авторите на доклада са си „признали“- Виж отговор на 1.4.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

1.14 Превозването на опасни отпадъци, включително инфектирани, през града, създава допълнителна опасност за населението

Експлоатацията на инсталация с капацитет 2.4 t/d обезвредени отпадъци би повишило опасността за населението с присъствието на до един лекотоварен автомобил дневно по републиканските ни пътища. Обикновено в ДОВОС се прави оценка на въздействието от

транспорт на дадено ИП, когато то е свързано с експлоатация на много на брой и големи машини, които биха генерирали и значими емисии на прах, шум, вибрации и дискомфорт. По отношение на превоза на опасни товари то той не е обект на процедурата по глава шеста от ЗООС.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

1.15 В Доклада не се коментира изключителната близост на площадката до болницата на града и до коритото на река Огоста (на стр. 64 от Доклада е посочено, че площадката, където ще бъде изградена инсталацията, се намира на лявата тераса на река Огоста, а на страница 65 от Доклада е посочено, че инсталацията попада в повърхностно водно тяло-воден обект Огоста, включващ река Огоста).

Съгласно становище на БД „ДР“, изх. № ПУ-01-207/04.05.2020 г., ИП се намира извън определените райони със значителен и потенциален риск от наводнения в Дунавски район и не попада в зони, които могат да бъдат наводнени съобразно картите на районите под заплаха от наводнения, при сценариите, посочени в чл. 146е от ЗВ.

В ДОВОС са разгледани най-близките чувствителни обекти, които подлежат на усилената защита от шум. Извършени са съответните изчисления по утвърдена методика, с което се доказва, че не се очаква негативно въздействие. МБАЛ - Монтана е разположена на по-голямо разстояние от описаните в ДОВОС чувствителни обекти (7 СУ „Йордан Радичков“, Детска ясла 4 „Веселушки“, ЦНСТ и Дневен център за деца, младежи и възрастни 3 ОУ „Д-р Петър Берон“, 4 ОУ „Иван Вазов“ и ДГ „Щастливо детство“) и съответно там въздействието ще бъде още по-незначително.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

1.16 Площадката се разполага в нарушение на чл.9, ал. 2, т. 8 от същата Наредба № 7, който посочва, че не се допуска разполагане на площадки за третиране на отпадъци на територията на крайбрежни заливаеми ивици, речни русла и защитни диги, какъвто е настоящият случай. При излизане на реката от руслото ѝ, съществува реален риск площадката да бъде залята и реката да бъде замърсена (в Доклада е посочено, че инсталацията не попада в зона, за която има опасност от наводняване, но такава опасност не би могло да се изключи предвид близостта ѝ до реката, както и промяната в климата в световен мащаб и увеличаването на природните катаклизми).

Реката се намира на разстояние над 600 m, от които, половината разстояние е промишлената зона на града.

Съгласно становище на БД „ДР“, изх. № ПУ-01-207/04.05.2020 г., ИП се намира извън определените райони със значителен и потенциален риск от наводнения в Дунавски район и не попада в зони, които могат да бъдат наводнени съобразно картите на районите под заплаха от наводнения, при сценариите, посочени в чл. 146е от ЗВ.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС

- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

1.17 На стр. 72 от Доклада е посочено, че инсталацията попада в обхвата на подземно водно тяло с наименование Порови води в Кватернера- р. Огоста, тоест съществува опасност от замърсяване и на подпочвените води. Инсталацията попада и в зона за защита на питейните води от подземни водни тела-стр.73 от Доклада, отгук е налице и риск инсталацията да замърсява тези подземни водни тела, осигуряващи питейна вода (чл.119а, ал. 1, т.1 от Закона за водите)

Не само инсталацията, а целия град попада в описаните водни тела. В ДОВОС е описано подробно какви отпадъчни води ще се формират от площадката на инсталацията.

Отпадъчните води, които ще се формират от реализацията на ИП са единствено преминалите през площадката атмосферни води. Всички площадки за временно и предварително съхранение на отпадъци ще бъдат изолирани от атмосферните условия и не се допуска да има контакт на атмосферни води с отпадъци. Площадковите отпадъчни води (*при дъжд*) е възможно да бъдат замърсени единствено с неразтворени вещества и нефтопродукти (*при аварийни течове от транспортиращата техника*). Атмосферните води ще бъдат събирани и отвеждани отделно във водоплътна изгребна яма и периодично изпомпвани. Преди изпомпване ще преминават през каломаслоуловител за събиране на по-едрите частици. Каломаслоуловителят ще бъде стандартен тип, като периодично ще се почистват от утаения земен материал.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

1.18 Инсталацията е в непосредствена близост и до имот, отреден за пазар на плодове, зеленчуци, цветя, риба и рибни продукти, до имот, отреден за птицекланица и до имот, в който е въведено в експлоатация преработващо предприятие за прясна риба. Непосредствената близост на инсталацията до центъра на град Монтана (стр.19 от Доклада) – 400 m (четиристотин) метра, обуславя и близостта до жилищни и обществени сгради, училища и детски градини, което увеличава риска за увреждане и заболяване на повече хора, много от които деца

Дейността на инсинератора няма пряко или косвено отношение към имоти, отредени за пазар на плодове, зеленчуци, цветя, риба и рибни продукти, за птицекланица или преработващо предприятие за прясна риба.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

1.19 В Доклада липсва оценка на въздействието на инсталацията върху здравето на населението от здравни експерти - лекари, което е достатъчно основание Директорът на РИОСВ-Монтана да отхвърли проекта. Нарушен е чл. 83, ал. 5 ЗООС (Членовете на колектива и ръководителят, изготвили оценките по чл.81, ал.1, дават заключение, ръководейки се от принципите за предотвратяване на риска за човешкото здраве и осигуряване на устойчиво развитие съобразно действащите в страната норми за качество на околната среда). Докладът е изготвен от еколози, които нямат необходимата компетентност да дават оценки за въздействието върху човешкото здраве.

ДОВОС е изготвен от експерти съгласно изискванията на чл. 83 от ЗООС, както следва:

- Ръководителят и членове на колектива могат да са български и чуждестранни физически лица, които притежават образователно-квалификационна степен "магистър".

- Членовете на колектива и ръководителят по ал. 1 трябва да декларират писмено, че:

1. не са лично заинтересувани от реализацията на съответното инвестиционно предложение, плана или програмата;

2. познават изискванията на действащата българска и европейска нормативна уредба по околна среда и при работата си по оценките по чл. 81, ал. 1 се позовават и съобразяват с тези изисквания и с приложими методически документи; изискванията към декларациите се определят с наредбите по чл. 90, ал. 1 и чл. 101, ал. 1.

- Членовете на колектива и ръководителят, изготвили оценките по чл. 81, ал. 1, дават заключение, ръководейки се от принципите за предотвратяване на риска за човешкото здраве и осигуряване на устойчиво развитие съобразно действащите в страната норми за качество на околната среда – в отговора към въпрос 1.9 е представена извадка от част от дисциплините, които са изучавани за защита на научните степени „бакалавър“ и „магистър“.

Не се отнася към предмета на оценката

Отражено е в ДОВОС

Необходимо е допълване на ДОВОС

Могат да се предложат допълнителни мерки

1.20 Съгласно Закона за опазване на околната среда задължение на Директора на РИОСВ, кмета и др. контролни органи е да съблюдават опазването на околната среда. От самия Доклад за ОВОС става ясно, че предложената инсталация ще замърсява въздуха на град Монтана с редица опасни вещества в противоречие с разпоредбите на закона

На страница 117 от ДОВОС, ясно е формулиран извода на експертите по атмосферен въздух, а именно: „Реализацията на ИП няма да доведе до влошаване качеството на атмосферния въздух в района“, като той е направен на база на съществуващите разпоредби на закона.

Не се отнася към предмета на оценката

Отражено е в ДОВОС

Необходимо е допълване на ДОВОС

Могат да се предложат допълнителни мерки

1.21 Настояваме процедурата по ОВОС да бъде прекратена на основание чл.2а от НУРИОВОС, а именно: противоречие със ЗООС, Закона за здравето, чл.15, ал. 1 от Закона за третиране на отпадъците (съоръженията и инсталациите за обезвреждане и оползотворяване на отпадъци се изграждат и експлоатират по начин, който не застрашава околната среда от замърсяване или увреждане)

От всичко написано дотук считаме, че това желание е напълно необосновано.

Не се отнася към предмета на оценката

Отражено е в ДОВОС

Необходимо е допълване на ДОВОС

Могат да се предложат допълнителни мерки

2 ЖАЛБА НА ЕКОЛОГИЧНО СДРУЖЕНИЕ „ЗА ЗЕМЯТА“ И „ГРИЙНПИЙС“ – БЪЛГАРИЯ

2.1 Според данни от Националния статистически институт в Северозападен район са налични 40 болнични заведения с общ капацитет от 5 828 легла и само 5 болнични заведения са на територията на област Монтана, които разполагат с 994 болнични легла и произвеждат 228 кг/ден отпадъци. Конкретно инфекциозното отделение в МБАЛ Монтана разполага с едва 20 легла, от които се образуват 4,6 кг отпадъци/ден. Тези данни сочат, че предвиденият капацитет на инсталацията - 2,4 т/ден няма да се покрива само с отпадъци, образувани на територията на област Монтана

Да, този капацитет няма да се покрива само с отпадъци генерирани от област Монтана. Законът за управление на отпадъците не предявява такива изисквания. Условието на пазарна икономика, в които се намираме и ние, също не го предполагат. По-важният въпрос е предвид, че в България се атакуват всячески подобни ИП, какво се случва в момента с отпадъците, които няма как да спрат да се образуват. Генерираме отпадъци, но не искаме да ги третираме. Капацитетите на действащите в страната в момента инсталации за обезвреждане са крайно недостатъчни. В условията на COVID 19, количество на генерирани болнични отпадъци расте главоломно.

Мотивът, че в инсталацията ще се обезвреждат отпадъци образувани извън територията на област Монтана и това е причина да не се реализира ИП е несъстоятелен. Също толкова несъстоятелно е и да се зададе въпроса, има ли жители на област Монтана, които използват услугите на държавни или частни болници извън областта.

Проблемът с болничните отпадъци съществува от момента, в който България влезе в ЕС и транспонирането на европейските директиви доведе до затваряне на почти всички инсталации за обезвреждане у нас. Реализирането на подобни ИП в съответствие с европейското законодателство е от изключителна важност за законосъобразното управление на отпадъците у нас. Не е коректно да се измества въпроса дали ще се обезвреждат отпадъци от болнични заведения извън областта, тъй като това е въпрос на обществени поръчки, които пък се възлагат основно от държавни институции, т.е. косвено от нас, жителите на България.

Не се отнася към предмета на оценката

Отражено е в ДОВОС

Необходимо е допълване на ДОВОС

Могат да се предложат допълнителни мерки

2.2 Поради липсата на конкретика относно произхода на постъпващите отпадъци изводите на ДОВОС относно количествата и свойствата на отпадъците, получени от съоръжението, са крайно несигурни

В ДОВОС няма нужда и не е възможно да се правят такива анализи. Законодателството по отношение на управлението на отпадъци е достатъчно строго. Конкретно по темата, свойствата на отпадъците, получени от съоръжението се приемат, че са такива, че отпадъците са опасни. Съгласно ЗУО отпадъците биват битови; производствени; строителни и опасни, като съществуват и още няколко вида, които са извън обхвата на ЗУО (*радиоактивни, излезли от употреба експлозивни, отпадъци от минно дело и т.н.*). В ДОВОС са класифицирани отпадъците, които остават от инсталацията като опасни. Последващите действия съгласно изискванията на ЗУО са обезвреждане чрез депониране, което пък е предхождано от основно охарактеризиране. Всички тези действия не са пожелателни, а задължителни и не считаме, че в ДОВОС трябва да има по-голяма конкретика.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отразено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

2.3 Липса на задълбочено разглеждане на очакваните вредни емисии от експлоатацията

Инсталацията ще се експлоатира в съответствие с изискванията на Наредба № 4 за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци. Съответно съгласно чл. 13 всяка отделна пещ в рамките на инсталацията за изгаряне се оборудва с не по-малко от една спомагателна горелка – описано е и на стр. 15 от ДОВОС. Съгласно ал. 3 на чл. 13, спомагателните горелки осигуряват поддържането на съответните минимални стойности за температурата в горивната камера (*в случая 850 °C*) по време на операциите по пускане в действие и спиране на инсталацията за изгаряне, включително дотогава, докато в горивната камера има неизгорели отпадъци.

Инсталациите за оползотворяване или обезвреждане на отпадъци чрез изгаряне са извън Европейската схема за търговия с емисии на парникови газове и поради тази причина в ДОВОС не е изчислявано потенциалното количество CO₂екв., което би се получило.

По отношение на ФПЧ_{2,5}, в района на ИП този показател на КАВ не се контролира. От инсталацията също няма да се контролира замърсителя ФПЧ_{2,5}. Нормите за допустими емисии са в mg/Nm³ общ прах (прахови частици), към момента технологично най-добре са развити пречиствателни съоръжения които да постигат висока ефективност пречиствайки частици с размери над 10µm. На този етап все още не са формирани нормите за допустими емисии за ФПЧ_{2,5}, най-вероятно няма и да се формират, просто с развитието на технологиите пада цифровото изражение на нормата. Например нормата за общ прах при фармацевтични производства е 3 mg/Nm³. Всичко останало по отношение на ФПЧ_{2,5} би довело до субективни анализи и изводи в ДОВОС, които смятаме, че са излишни за целите на процедурата.

По отношение на миризмите е важно да се отбележи, че възложителят има опит в третирането на голяма част от отпадъците, които са включени в настоящото ИП и от съществуващата дейност на дружеството не са постъпвали жалби или сигнали за неприятни

миризми. Няма основание да се смята, че въпреки предвидените в ДОВОС мерки ще се стигне до образуване на неприятни миризми.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

2.4 Неяснота за последващото обезвреждане на пепелта след изгаряне

Частично това сме го коментирали към въпрос 2.2.

Отпадъкът от дейността 19 01 11 * Дънна пепел и шлака, съдържащи опасни вещества ще се съхраняват в „биг-бег“ на площадката на ИП, което има пряко отношение към евентуално въздействие върху околната среда, т.е. в случая няма да има условия за разнасяне под действието на вятъра. Последващите действия нямат пряко отношение към реализацията на ИП, тъй като те са регламентирани чрез ЗУО и подзаконовите му нормативни актове – сключване на договор с фирма притежаваща регистрационен документ за транспортиране, която пък го транспортира до площадка за временно съхранение или до площадка за предварително третиране или за обезвреждане чрез депониране в рамките на или извън пределите на България.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

2.5 Няма и конкретика за „ръчното почистване“ на филтърната система как ще се извършва и какви ще са мерките за осигуряване на безопасността на персонала, извършващ това почистване

В ДОВОС сме се опитали да разгледаме колкото е възможно всички евентуални негативни последици за околната среда и живота и здравето на населението. По отношение на осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд, след процедурата по глава шеста, Възложителят има много допълнителни процедури. Включително назначаване на служба по трудова медицина, която съвместно с Възложителя ще изготвят пълен набор от инструкции и допълнителни мерки, включително осигуряване на лични предпазни средства за персонала.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

Мярка: Да се изготвят съвместно със служба по трудова медицина необходимите инструкции за осигуряване на безопасни условия на труд.

2.6 Не са разгледани неорганизираните имисии, които биха възникнали вследствие на боравенето (изваждане от инсталацията, изсипване в контейнери, претоварване в камиони) с опасните пепели (летлива и котлена) от съоръжението - особено в атмосферни условия на вятър или дъжд, когато тези силно токсични пепели могат да бъдат разпилани извън площадката на съоръжението.

Тук предполагаме, че става дума за емисии, а не имисии. От ръкавните филтри летящите пепели се стръскват директно в „биг-бег“ – на фигура 4.2-3, стр. 98 от ДОВОС е представена подобна система за стръскване. При тази операция е изключено неорганизирано изпускане на замърсители.

По отношение на операциите по почистване на шлака от дъното на горивната камера, наистина е възможно да се вдигне пепел в горивната камера на инсинератора. В този случай ще е подходящо оросяване на пепелта преди да се извършва самото почистване за да се минимизират негативни ефекти, които са основно за персонала извършващ почистването. Както уточнихме по-горе назначаването на трудова медицина е част от множеството последващи процедури, които трябва да се извършат преди въвеждане в експлоатация на инсталацията.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

Мярка: При всяко изпразване на дънната пепел от печната камера преди това да се оросява с вода

2.7 Липсва конкретно представяне на методите за мониторинг чрез извършване на собствени непрекъснати измервания

Възложителя закупува система за непрекъснати измервания и извършване на допълнителни контролни периодични измервания, които да съответстват най-малко на следните изисквания съгласно чл. 3 от *Наредба № 6 от 26 март 1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници (Обн. ДВ. бр.31 от 6 Април 1999 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.61 от 28 Юли 2017 г.):*

- да има първоначален сертификат (доклад) за проверка на функционалната годност на средствата за измерване, като за СНИ се спазват изискванията на EN 14181 (QAL1);
- да има сертификат (доклад) за електромагнитна съвместимост, издаден от фирмата-производител на съответната апаратура, в съответствие с изискванията на Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието за електромагнитна съвместимост (ДВ, бр. 23 от 2016 г.);
- да има сертификат за внедрена система за управление на качеството съгласно EN ISO 9001 на производителя на съответните средства за измерване;
- да има сертификат на производителя за първоначално калибриране;
- да има свидетелство за калибриране, издадено от акредитирана лаборатория, притежаваща сертификат от национален орган за акредитация, страна по Многостранното споразумение на Европейската организация за акредитация или пълноправен член на Международната организация за акредитация на лаборатории;
- възлагане извършването на годишни контролни тестове на системите съгласно изискванията на EN 14181 (AST) на акредитирана лаборатория за изпитване в съответствие с предписанията на компетентните органи по чл. 24, т. 1 ЗЧАВ, но не по-малко от един път в

рамките на съответната календарна година и след всеки ремонт и/или промяна на някой от елементите на системата за непрекъснати измервания.

Предвиденият контрол върху емисиите от инсталацията изразяващ се в извършване на собствени непрекъснати и периодични измервания покрива всички нормативни изисквания заложиени в европейското законодателство, което е транспонирано в *Наредба № 4 от 05.04.2013 г. за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци.*

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

2.8 Не е ясно от доклада дали ще има обществен достъп до системата за мониторинг

Няма законово основание за това. Възложителят ако желае, е възможно да публикува в реално време данните от СНИ.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

2.9 Мониторингът върху емисиите на диоксини и фурани е недостатъчен, тъй като липсва напълно биологичен мониторинг на натрупването им в хранителната верига и в телата на живущите в близост до инсталацията. ДОВОС следва да включи такъв мониторинг в мерките за намаляване на риска и въздействията от инсталацията. Опасността от ракообразуване е особено голяма при храна (месо, мляко, яйца и др.), отглеждана в близост до инсталацията

Това искане е напълно излишно и невъзможно. За град Монтана има изготвена Комплексна програма на община Монтана за намаляване нивата на ФПЧ₁₀ и ПАВ в атмосферния въздух за периода 2019-2023 г., приета с Решение № 956/29.11.2018 год. на Общински съвет Монтана. Анализите за приносите на отделните източници на замърсяване на въздуха за базовата 2016 г. за точката на разположение на пункта за мониторинг на КАВ „РИОСВ-Монтана” показва, че 69% от изчислената средногодишна концентрация на ФПЧ₁₀ се пада на битовото отопление, 4% на транспорта, 0.5% на промишлеността и 26% представлява регионален фон. По отношение на другия основен замърсител за града – полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ), приносът на битовото отопление е почти 100%, това доказва, че населението на гр. Монтана е подложено на въздействието на фураните и диоксините и в настоящият момент и то в много по-голяма степен отколкото експлоатацията на подобна инсталацията може да допринесе. За да се извърши биологичен мониторинг, е необходимо да има контролна група от хора, които да не са подложени на въздействието на фурани и диоксини, каквито в гр. Монтана за момента няма.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

2.10 Липсва разглеждане на алтернативни технологии

Виж отговора на 1.1.

По отношение на обезвреждането на отпадъци чрез изгаряне съществуват няколко алтернативи, но както сме посочили в ДОВОС (т. 2.2) Възложителят е избрал техника, която е описана в референтния документ BREF code WI, 2019. В съответствие с информацията, 67% от клиничните отпадъци се обезвреждат в статични пещи, подобни на избраната от възложителя инсталация.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

2.11 Не е отчетен и фактът, че освен медицински и биомедицински отпадъци, в инсталацията ще се изгарят и странични животински продукти (СЖП), и/или разтвори от фармацевтични производства, както и разнородни по състав отпадъци от групата на бракуваните партиди и неизползвани материали.

В ДОВОС е отчетен достатъчно този факт. Единственото значение за бъдещата експлоатация на инсталацията е фиксирането на определени ограничения, като съдържание на хлор, съдържание на влага в отпадъците, калоричност и други (точка 1.8.3 от ДОВОС, стр. 35). Автоматизираните системи за подаване на отпадъци, за извършване на непрекъснати измервания на замърсителите, измерване на температурата в горивната камера гарантират законосъобразната експлоатация на инсталацията.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

2.12 Липсва и анализ на видовете опасни отпадъци, които не могат да се третират по друг начин освен чрез изгаряне, като се вземат предвид всички налични технологии

В ДОВОС, както уточнихме в точка 1.1 се прави оценка на въздействието върху околната среда и човешкото здраве на конкретната технология за конкретната площадка. Както уточнихме на няколко места, избраната техника е НДНТ за изгаряне на болнични отпадъци.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

2.13 Настояваме в ДОВОС да се разгледат всички алтернативни методи за третиране на съответните отпадъци без изгаряне, такива анализи съществуват в доклади на Световната здравна организация и на Американската агенция за опазване на околната среда

Разглеждането на различни алтернативи, различни от изгаряне няма отношение към настоящото ИП. Реализацията на настоящото ИП не пречи на реализацията на други, по-добри алтернативи (ако съществуват такива) за обезвреждане на тези видове отпадъци.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

2.14 В доклада е дадена обща и повърхностна информация за здравния статус на населението и потенциалните рискове от проекта

В ДОВОС е направен подробен анализ на евентуалните негативни последици за живота и здравето на населението. Отново отбелязваме, че

- пределно допустимата концентрация на вредните вещества в атмосферния въздух на населените места, регистрирана за определен период от време, трябва да не оказва нито пряко, нито косвено вредно въздействие върху организма на човека, включително отдалечени последици за настоящото и бъдещото поколение, и да не намалява неговата работоспособност, самочувствие и дълголетие;

- целевите норми за нивата на замърсителите са установени с оглед избягване, предотвратяване или ограничаване на свързаните със замърсителите възможни вредни въздействия върху човешкото здраве и/или околната среда.

В случая, при реализация на ИП, ако не се нарушава установена норма в нито една точка от изследваната област, то не се очакват и негативните ефекти.

Подобна е ситуацията и с шумовото натоварване върху селищната среда в резултат експлоатация на ИП. В ДОВОС подробно са направени изчисления за максимално очакваните шумови нива в границите на най-близката жилищна зона и близките чувствителни обекти подлежащи на усилена защита от шум.

В информацията към въпрос 1.9 сме представили допълнителни данни подкрепящи изводите в ДОВОС относно влиянието на атмосферните замърсители върху смъртността на населението в района.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

2.15 Ефектите от изгарянето на отпадъци, конкретно при хлорсъдържащите и опасните отпадъци, трябва да бъдат разгледани в дългосрочен план, най-вече при положение, че експлоатационни период на инсталацията е минимум 20 години -много от замърсителите биоакумулират в телесните тъкани, навлизат в хранителната верига и причиняват хронични болести

Припокрива се с информацията към въпрос 2.9.

Отново отбелязваме, че в инсталацията не се предвижда изгарянето на хлорсъдържащи опасни отпадъци.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

2.16 ДОВОС трябва да оцени тези рискове и да предвиди мерки за здравен скрининг (преди) и мониторинг по време на експлоатация и след закриване на съоръжението

Информацията е представена към въпрос 2.9.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

2.17 Наложително е да се направи преценка на възможностите за комбинирано, комплексно, кумулативно и отдалечено въздействие на рисковите фактори, както за работещите, така и за подложеното на неблагоприятно въздействие население, както и да се направи прогнозна оценка за влиянието върху здравно-демографския статус на населението при осъществяването на инвестиционното предложение

Смятаме, че с направените сравнения към въпрос 1.4 напълно сме изяснили незначителния ефект, който ще окаже експлоатацията на ИП върху здравно-демографския статус на населението.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

2.18 ДОВОС трябва да включва и социално-икономически анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху цялото население на района и икономиката

Какво трябва да се включва в ДОВОС е изяснено още на етап задание за обхват и съдържание на ДОВОС. Съответно в ДОВОС е включено всичко необходимо съгласно действащото законодателство.

По отношение на икономиката на района, подобен тип ИП имат съвсем друга роля. Дейностите по управление на отпадъците включват няколко задължителни етапа, които най-общо са:

- предварително съхраняване на отпадъците на мястото на образуването им – законово това е възможно да се извършва максимално до една година от образуването им;
- транспортиране до мястото за обезвреждане;
- обезвреждане чрез изгаряне, както е случая с ИП или подлагане на автоклавиране, което също повдига множество въпроси и възражения;
- предварително съхраняване на остатъците от обезвреждането, които са малък процент от общия отпадък (*в случая с изгаряне*);
- транспортиране на остатъчните опасни отпадъци до площадка за окончателното им обезвреждане чрез депониране.

Тук е важно да се отбележи, че за отпадъците в обхвата на ИП не е приложимо депониране, тъй като не отговарят на критерии за отпадъци, които могат да се приемат на депа за опасни отпадъци (*съгласно Приложение № 1 на Наредба № 6 от 27 август 2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци*). Ако някой от етапите от по-горе не е достъпен, то се получава нарушаване на законосъобразното управление на отпадъците и е възможно неминуемо да доведе до принуждаване на генераторите на тези отпадъци да наруши законосъобразното им третиране. От повече от десетилетие тази етапност е нарушена поради недостатъчен капацитет на инсталациите за изгаряне на болнични отпадъци и какво реално се случва с отпадъците не можем да коментираме със сигурност. Важното е да се отбележи, че алтернативите, за които толкова много се намеква в становището и препратките към СЗО не променя факта, че в България, в условията на пазарна икономика има липса на капацитет за обезвреждане на тези опасни отпадъци.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

2.19 Непълен план при аварийни ситуации и обществено известяване

Аварийен план в съответствие с изискванията на чл. 35 от Закона за защита при бедствия се изготвя на последващ етап от реализацията на ИП.

По отношение на общественото известяване, както в становището е нахвърляно колкото да присъства като забележка, ще отговорим, че такова изискване не съществува.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

2.20 Изброените мерки на стр. 54 са изключително недостатъчни.

Въз основа на жалбите мерките са допълнени и ще предложим да се вкарат в Решението по ОВОС.

2.21 Трябва да бъде предвидена и система за незабавно известяване на населението в случай на авария или инцидент в инсталацията. Такава система не е описана

Съгласно изискванията на Закона за защита при бедствия, локалните системи за оповестяване се изграждат, в случаите, когато максималните възможни последици за персонала, населението и околната среда от авария, определени в аварийния план, могат да причинят загуба на човешки живот, травми или други последици за здравето извън територията на обекта.

Дейността на обекта няма отношение към промишлени аварии, които биха застрашили живота и здравето на хората извън площадката. Изграждането на газопровод не увеличава риска за населението повече от газопроводните съоръжения към един жилищен блок.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

2.22 Недостатъци на използвания софтуер за моделиране PLUME

Виж точка 1.11

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

2.23 Община Монтана се намира в котловина, следователно резултатите от този софтуер не могат да показват реалното потенциално замърсяване

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

3 ЖАЛБА НА Г-Н ИВАЙЛО НИКОЛОВ

3.1 В ДОВОС е обърнато особено внимание на нормативната база по отношение изискванията към събиране и третиране на отпадъци на територията на лечебните и здравни заведения, но не и изискванията при унищожаването на лекарства и фармацевтни продукти като резултат от фармацевтичното производство, като предмет на изгаряне от въпросната инсталация. Не бива да се игнорира факта, че законодателят е определил конкретни изисквания към унищожаването на лекарства, доколкото „изгарянето“ представлява „унищожаване“ на отпадъци от фармацевтичното производство. В тази връзка следва да се конкретизира унищожаването на „отпадъците от фармацевтичните производства“ позовавайки се на Наредба 4/16.05.2018 г ., в случай, че същите представляват фармацевтични отпадъци, станали неизползваеми поради изтекъл срок на годност или поради други причини

В ДОВОС не случайно е обърнато най-голямо влияние върху последователността на третиране на болничните отпадъци. Единствено тези отпадъци е възможно да съдържат

инфектирани тъкани, материали, телесни части и т.н. от различни манипулации извършвани в болничните заведения в България, за разлика от фармацевтичните и др. отпадъци включени в ИП. Най-строгите изисквания, които законодателството предвижда (*от включените в ИП*) се отнасят към третирането на болничните отпадъци.

По отношение на фармацевтичните отпадъци, в *Наредба № 4 от 16 май 2018 г. за условията и реда за унищожаването, преработването или използването за други цели на лекарствените продукти* няма разпоредби, които да водят до промяна в ИП или допълнителни анализи в ДОВОС. Съгласно Раздел II на наредбата, който се отнася към унищожаването на лекарствени продукти има изрично условие, че лекарствата се унищожават чрез оползотворяване, чрез изгаряне (*използване на отпадъците предимно като гориво или друг начин за получаване на енергия*) или се обезвреждат чрез „наземно изгаряне“, а опаковките от лекарствени продукти, медицинските изделия и материалите, използвани при приготвянето и прилагането на лекарствени продукти се обезвреждат чрез „наземно изгаряне“.

Не разбираме какво налага допълването на ДОВОС, тъй като нормативната уредба не изисква нищо по-специфично, което вече не е разгледано в ДОВОС.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

3.2 Не е поискано становище от контролния орган, а именно Изпълнителна агенция по лекарствата

Становища са изискани от всички институции и организации посочени от компетентния орган.

До директора на Изпълнителната агенция по лекарствата (ИАЛ) чрез директора на съответната РЗИ, на чиято територия се намират лекарствените продукти подлежащи на последващо унищожаване се изпращат заявления за унищожаването им. Предвид, че са изискани становища от РЗИ в различните етапи от процедурата и са постъпили съответните отговори, не виждаме законово основание или друго изискване за становище и от ИАЛ.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

3.3 Инвеститорът следва да уточни, подлежащите на унищожаване фармацевтични отпадъци какви са и съдържат ли наркотични вещества по смисъла на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите, тъй като ако съдържат, тяхното унищожаване следва да бъде по друг ред

Всички отпадъци, които ще се обезвреждат в инсталацията са описани в таблица 1.1-1 от ДОВОС (*стр. 12*).

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС

- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

3.4 По отношение на отпадък 18 02 07* цитотоксички и цитостатични продукти - следва да се има предвид, че тези препарати притежават цитотоксичен (антинеопласгичен) ефект и могат да се класифицират като алкилирани вещества, антиметаболити, антибиотици, растителни алкалоиди, хормони и други. Потенциалният риск произтича най-вече от мутагенните, канцерогенните и тератогенните свойства на тези вещества, което изисква използването на херметизирани контейнери за съхранение с оглед предотвратяване изтичането им, каквито инвеститора не е предвидил в доклада по ОВОС при тяхното транспортиране и съхраняване

Всички отпадъци в обхвата на ИП се приемат от съответните здравни организации, след задължителната процедура по възлагане на обществени поръчки. Отпадъците се приемат, транспортират и съхраняват временно на площадката без да се правят допълнителни операции с тях, т.е. не се преупаковат. ИП не предвижда изваждане, изсипване, смесване (*извън инсталацията за изгаряне*) на отпадъците, които ще се приемат на площадката.

С това желаем да изясним, че забележката по жалбата е насочена по-скоро към организациите, които образуват този вид отпадък.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

3.5 По отношение на отпадък с код 18 01 03* не е конкретизирано, че става въпрос за отпадъци, съдържащи човешка или животинска кръв на пациенти, които е възможно да страдат от различни заболявания

Вж. коментарът към въпрос 3.4.

Описанието на какво може да съдържа този отпадък би трябвало да повдигне много въпроси относно какво се случва в момента в България, предвид крайно недостатъчните капацитети на инсталациите за обезвреждане на такива отпадъци чрез изгаряне.

Експлоатацията на ИП не предполага действия, които биха по някакъв начин застрашили здравето на хората от разпространение на зарази, а напротив. Изгарянето е най-сигурния подход за третиране на този отпадък.

Тук е важно да уточним, че с Решението по ОВОС не се разрешава експлоатацията на ИП, а само се одобрява реализацията му. Преди да се стигне до крайния етап и въвеждане в експлоатация на инсталацията има множество допълнителни етапи, от които работно проектиране, утвърждаване на проектите с всички необходими държавни инстанции, изпълнение, строителен надзор, приемателни комисии и т.н.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

3.6 Изгарянето в еднокамерна пещ при понижено пръхообразуване, каквато е предложената инсталация, генерира значителни атмосферни емисии на замърсители и необходимост от периодично отстраняване на шлака и пепел, тъй като температурата е под 800°C, методът е неефективен за разрушаване на термоустойчиви химифли и препарати, в частност щитотоксични препарати (20 01 31), каквито инвеститора има намерения да изгаря.

Това твърдение не е вярно. След стр. 37 на ДОВОС е представено описание на инсталацията, която съдържа основна горивна камера и вторична горивна камера. Спецификацията на избраната инсталация – SANTES AI-S-50 е приложена към ДОВОС.

В ДОВОС никъде не е посочена температура на изгарянето под 800°C. Отново отбелязваме, че този тип инсталации отговаря на НДНТ за обезвреждане на клинични отпадъци.

Не се отнася към предмета на оценката

Отражено е в ДОВОС

Необходимо е допълване на ДОВОС

Могат да се предложат допълнителни мерки

3.7 В ИП изрично е посочено, че площадката няма да бъде водоснабдена, като за питейни нужди ще бъде използвана бутилирана вода и ще бъдат инсталирани химични тоалетни. Това е в противоречие ст. 40 от Приложение 2 към чл. 12 на Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и на опасни отпадъци, където изрично е посочено, че за територията на инсталацията за изгаряне се предвижда организирано отвеждане на повърхностните води (дъждовните води, разливите на вода, противопожарните води и др. и включването им във воаоприемника за отпадъчни води, което налага изграждане на ВиК инсталация с оглед включване към системата за отпадни води.

Не е ясно как изборът на инсталация без необходимост от използване на вода за промишлени нужди да е в нарушение на законодателството.

В ДОВОС е описано, че е предвидена водоплътна изгребна яма и не се допуска заустване на замърсени води от площадката. Тук е важно да отбележим, че след процедурата по глава шеста от ЗООС, ще се пристъпи към работно проектиране. Проектите е задължително да са съобразени с ДОВОС и конкретно в случая с мярката да няма заустване на отпадъчни води, съответно обемът на водоплътна изгребна яма ще бъде уточнен на последващ етап.

Не се отнася към предмета на оценката

Отражено е в ДОВОС

Необходимо е допълване на ДОВОС

Могат да се предложат допълнителни мерки

3.8 Следва да бъде поискано становище и от Директора на ОДБХ Монтана с оглед на това, че в непосредствена близост до площадката са разположени стопанства за отглеждане на животни, са налични постройки, трайни насаждения, посеви с люцерна, царевица и т.н. Наличието на регистрирани животновъдни обекти на разстояние на повече от 400-500 м., които произвеждат земеделска и животновъдна продукция трябва да се съгласува с Директора на ОДБХ

Виж коментара към въпрос 3.2.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

3.9 Инвеститорът не е предоставил информация относно начините на транспортиране/обезвреждане на отпадъците, съдържащи живак (амалгама -18 01 10*, живачни лампи 20 01 21* и други), по отношение на които следва стриктно да се спазва РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2017/852 НА ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА (ЕО) № 1102/2008.

Отпадък с код с код 18 01 10* е изключен от обхвата на ИП – вж. таблица 9.2-1 от ДОВОС.

По отношение на отпадък с код 20 01 21*, ИП не предвижда дейности по третиране.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4 ЖАЛБА НА ИП „ЗЕЛЕНО ДВИЖЕНИЕ“ / АСОЦИАЦИЯ НА ЕКОЛОЗИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

В настоящата точка ще коментираме въпросите на две отделни жалби, но с напълно идентичен текст, поради което смятаме, че за намаляване обема на настоящото становище, е по-добре да ги обединим.

4.1 В противовес на декларираната информация, екипа разработил ДОВОС е направил заключението и експертната оценка, че предвидената технология за изгаряне на отпадъци, съответства на НДНТ за болнични отпадъци и именно тази технология е възприета от възложителя, като най-подходяща, без да е отчетен факта, че освен медицински и биомедицински отпадъци, в инсталацията ще се изгарят и странични животински продукти (СЖП), утайки от отпадъчни води и/или разтвори от фармацевтични производства, както и архивни материали и разнородни по състав отпадъци от групата на бракуваните партии и неизползвани материали. Тези отпадъци сумарно представляват 340 т/год. или 40 % от максималния капацитет на инсталацията, което е показателно, че предвиденият инсинератор, не може да бъде отнесен и оценяван единствено и само, като инсталация за изгаряне на болнични отпадъци

Инсталацията, без значение дали изгаря само болнични отпадъци или не, е отнесена като инсталация за изгаряне на опасни отпадъци със съдържание на хлор под 1% (стр. 35, точка 1.8.3 и мерките от Раздел 7 на ДОВОС). Изискванията, не които е задължително и достатъчно да отговаря инсталацията са представени на стр. 15, точка 1.1 от ДОВОС.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.2 В представения ДОВОС е записано, че инсталацията е „проектирана за прогнозируемо количество опасен отпадък“ като той не е определен като потенциални източници . Това твърдение, както и изложената по-горе статистика подкрепя липсата на необходимост от изграждане на такова съоръжение на територията на гр. Монтана.

Напълно се припокрива с коментарите към въпрос 2.1.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.3 Видно от представената технологична схема на стр. 37, фиг. 1.8-1 от ДОВОС, основното технологично съоръжение/оборудване за изгаряне на отпадъци - първична горивна камера, е графично представена като цилиндрична камера със задвижващи механизми (задвижващи ролки), които навеждат на извода с голяма достоверност, че разглежданата инсталация на схемата, всъщност се явява инсинератор с ротационна пещ, а не както е заявено в ДОВОС, инсинератор със статична пещ, въз основа на която са извършени всички анализи и оценки в ДОВОС

Технологичната схема на стр. 37, фигура 1.8-1 от ДОВОС представлява типова технологична схема на инсталацията за изгаряне на отпадъци, от сайта на фирмата производител

². На схемата са показани различните модули, като в случая не е избрана ротационна пещ, а статична. Всички елементи от фигура 1.8-1 от ДОВОС са част и от инсталацията, която ще се разположи на площадката на „Огоста 2017“ ЕООД. Всички анализи в ДОВОС са направени въз основа на експлоатация на инсталация за изгаряне на опасни отпадъци със съдържание на хлор под един процент. В европейското и българското законодателства не е от значение типа на избраната техника за изгаряне на отпадъци.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.4 Има съществено противоречие между описаното в технологичната информация за инсталацията и схематично представената такава със съответните обозначения на фиг. 1.8-1 – липсва технологично оборудване за предварително сушене на отпадъците преди изгаряне, предварително смесване преди изгаряне, както и технологичния модул за оползотворяване на енергията, които са от съществено значение за правилната работа и експлоатация на инсталацията, в съответствие с базовите ограничения към разглежданата инсталация за термично третиране (инсинератор) - съдържание на влага и калорична стойност на отпадъците

Оборудването за предварително сушене на отпадъците представлява отделен модул, който може да се поръча или не при желание от страна на операторите. В ДОВОС сме изяснили, че отделената топлинна енергия в процеса на горене ще се оползотворява чрез изсушаване на отпадъците на вход на инсинераторната система.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.5 Настоящия доклад за ОВОС се базира изцяло на информация, взаймствана и буквално копирана (плагиатствана) от други специализирани оценки (ДОВОС) на съоръжения за термично третиране на отпадъци, съществено отличаващи се по конструктивни и технологични характеристики от разглежданата в ДОВОС инсталация, а именно "Мобилна инсталация за термична преработка на отпадъци", гр. Девня

Експертът, който е писал текстовете засегнати в жалбата, е участвал в изготвянето на ДОВОС на ИП за експлоатация на „Мобилна инсталация за термична преработка на отпадъци“, гр. Девня, която е действаща и се експлоатира в съответствие с изискванията на законодателството. Съответно не може да става и дума за плагиатство. И двете инсталации се отнасят към инсталации за изгаряне на опасни отпадъци със съдържание на хлор под 1% и предвид, че един и същи експерт е писал по двете ИП, не може да става дума за субективност на

² <http://santes.com.tr/>

извършената оценка на въздействието върху околната среда и нейната неотносимост към конкретното инвестиционно предложение.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.6 По отношение изискванията, касаещи устройственото планиране на територията е установено съществено противоречие и несъответствие на инвестиционното предложение с предвижданията на действащия устройствен план на община Монтана.

Твърдението, че дейностите по обезвреждане на отпадъци чрез изгаряне, са недопустими в конкретната устройствена зона, то предвидените с настоящото ИП дейности са недопустими за конкретната устройствена зона и съответно процедурата по реда на Глава Шеста, раздел II от ЗООС е преждевременна и незаконосъобразна е невярно. Имотът в обхвата на ИП попада в промишлената зона на гр. Монтана и последващата процедура по изменение на ОУП и ПУП са пряко обвързани с изхода от настоящата процедура по ОВОС.

Съгласно чл. 3 на *Наредба № 7 от 24 август 2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци*, площадките за третиране на отпадъци се отреждат с влязъл в сила подробен устройствен план (ПУП), изработен и одобрен по реда на глава седма, раздел III от Закона за устройство на територията (ЗУТ). Влезният в сила ПУП е основание за разрешаване на съответните дейности по третиране на отпадъци, което се извършва в следната последователност:

1. изработване на инвестиционно предложение;
2. преценяване за необходимостта от оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) или постановяване на решение по ОВОС при условията и по реда на наредбата по чл. 101, ал. 1 ЗООС;
3. издаване на виза за проектиране;
4. издаване на разрешение по чл. 37 ЗУО за извършване на дейности за третиране на отпадъци или издаване на комплексно разрешително по чл. 117, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС).

Експлоатацията на площадките за третиране на отпадъци се допуска, при условие че предвидените съоръжения не предполагат въздействия, които водят до риск за човешкото здраве или до риск за увреждане на околната среда – в коментарите към въпрос 2.14 сме дали малко по-подробна информация за значението на пределно допустимите концентрации и целевите норми.

Както уточнихме по-горе, след процедурата по ОВОС, при необходимост ще се извършат необходимите процедури по ЗУТ, които не може да предхождат глава шеста от ЗООС.

В мярка 1 от Раздел 7 на ДОВОС е представена необходимата информация по този въпрос.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.7 В ДОВОС (стр. 36) е посочено че за изпълнение на изискването за калоричност и съдържание на влага и хлор, входящите отпадъци, задължително трябва да бъдат смесени, преди изгаряне и предварително изсушени. Видно от представената по т. 1.8.3 технологична информация за инсталацията, е установено липса на данни, вкл. технологично описание на системите и/или технологично оборудване за изпълнение на базовите изисквания към инсталацията, а именно минимална калорична стойност, съдържание на влага и наличие на хлор в отпадъците, подлежащи на изгаряне. От друга страна, нито в технологичната информация, а така също и на представената технологична схема (фиг. 1.8-1), не са отбелязани и съответно не са описани като налични, необходимите (съществени) за правилната експлоатация съоръжения и технологично оборудване за предварително сушене на отпадъците преди изгаряне, предварително смесване преди изгаряне, както и технологичния модул за оползотворяване на енергията

В мярка 23 към ДОВОС е записано, че приеманите клинични отпадъци трябва да се изгарят в печта на инсталацията без да се смесват предварително с други видове отпадъци и без да се извършват преки манипулации с тях. В ДОВОС е записано още (стр. 36), че смесването и размесването на различните по вид отпадъци представлява най-добра налична техника с цел подобряване общите екологични показатели на изгарянето на отпадъци, намаляване съдържанието на неизгорели вещества в шлаката и дънната пепел, и намаляване емисиите във въздуха от изгарянето на отпадъци (НДНТ 14 от Решение за изпълнение (ес) 2019/2010 на комисията от 12 ноември 2019 година за установяване на заключенията за НДНТ за изгаряне на отпадъци, съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета). Тук е важно да се отбележи, че отпадъци от група 18 не трябва да се смесват с други отпадъци.

В ДОВОС са вписани необходимите мерки за недопускане предварително смесване на инфекциозни отпадъци с други видове отпадъци. Смесването на неинфекциозните отпадъци не означава да се извършват предварителни манипулации с отпадъците, а да се зареждат различни по вид отпадъци в бункера на инсталацията, в количества зависещи от калоричност, водно съдържание и съдържание на хлор за всеки вид отпадък.

Отново отбелязваме, че предварителното сушене ще се извършва в отделен модул, който е пряко свързан с инсталацията.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.8 Според технологичната информация, инсталацията не е подходяща за изгаряне на отпадъци със съдържание на хлор над 1%. Това условие е определено и като част от съществените технологични ограничения към конкретната инсталацията за термично третиране. От друга страна, в информацията по т. 1.8.3 (стр. 38 - 39) е посочено, че вторичната камера е проектирана за изгаряне на газова смес при температура 1100°C за период от 2 сек. Посоченото описание повдига обективно въпроса, дали представената информация е коректна и достоверна, или е представена целенасочено, с цел формално изпълнение на нормативните изискванията, или се дължи отново на взаимствана и буквално копирана информация от други инвестиционни предложения, без да бъде отчетен характера на конкретното инвестиционно предложение

Конкретно за ИП на „Огоста 2017“ ООД, в инсталацията ще се изгарят отпадъци с ниско съдържание на хлор, което не налага постигането на температури в горивната камера над 850 градуса (*при престой не по-малко от 2 секунди*). Независимо това, в ДОВОС е посочена информация от спецификацията на избраната инсталация – SANTES AI-S-50 (*приложена е към ДОВОС*), съгласно която температурата на основната камера е проектирана за работа при 1000°C, а температурата на вторичната камера – 1100°C. Реално инсталацията е проектирана за изгаряне на отпадъци с по-високо съдържание на хлор, но това в никакъв случай не означава, че не е подходяща за изгарянето на отпадъци с по-малки изисквания по отношение на температурата в горивната камера, а напротив. Възложителят е заявил чрез инвестиционното си предложение, че ще изгаря отпадъци със съдържание на хлор под 1% и съответно това изискване е включено като задължителна мярка за избягване, предотвратяване, намаляване и при възможност - премахване на прогнозираните значителни неблагоприятни последици за околната среда и човешкото здраве към ДОВОС – мярка № 11, стр. 159 от ДОВОС.

Буквално копираната информация е по-скоро заради използването на буквално идентични техники за изгаряне на отпадъци в различни части на България, които са се утвърдили в световен мащаб.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.9 Като друг съществен недостатък и базово несъответствие с нормативните изисквания, определени към инсталациите за изгаряне и съвместно изгаряне на отпадъци е установената липсата на допълнителни/спомагателни горелки към всяка горивна камера

Не е ясно как е установена липсата на допълнителни/спомагателни горелки към всяка горивна камера. Ако на фигура 1.8-1 от ДОВОС липсват спомагателни горелки, то това е защото там е показана типова технологична схема на инсталация за изгаряне на отпадъци (*изглед отвън*) на фирмата производител.

На стр. 15 от ДОВОС е представена информация за спомагателна горелка.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.10 В доклада за ОВОС липсва оценка на разумните алтернативи на предлагания проект, включително вероятното развитие на състоянието на околната среда, ако проектът не бъде изпълнен (baseline scenario)

Виж коментара към въпрос 1.1.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.11 Екипът разработил ДОВОС е направил заключението и експертната оценка, че предвидената технология за изгаряне на отпадъци, съответства на НДНТ за болнични отпадъци и именно тази технология е възприета от възложителя, като най-подходяща, без да е отчетен факта, че освен медицински и биомедицински отпадъци, в инсталацията ще се изгарят и странични животински продукти (СЖП), утайки от отпадъчни води и/или разтвори от фармацевтични производства, както и архивни материали и разнородни по състав отпадъци от групата на бракуваните партиди и неизползвани материали

В ДОВОС не случайно е обърнато най-голямо влияние върху последователността на третиране на болничните отпадъци. Единствено тези отпадъци е възможно да съдържат инфектирани тъкани, материали, телесни части и т.н. от различни манипулации извършвани в болничните заведения в България, за разлика от фармацевтичните и др. отпадъци включени в ИП. Най-строгите изисквания, които законодателството предвижда (*от включените в ИП*) се отнасят към третирането на болничните отпадъци.

Инсталацията, без значение дали изгаря само болнични отпадъци или не, е отнесена като инсталация за изгаряне на опасни отпадъци със съдържание на хлор под 1% (*стр. 35, точка 1.8.3 и мерките от Раздел 7 на ДОВОС*). Изискванията, не които е задължително и достатъчно да отговаря инсталацията са представени на стр. 15, точка 1.1 от ДОВОС.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

Мярка: Да не се извършва временно съхраняване на странични животински продукти на площадката на инсталацията. СЖП да се обезвреждат незабавно при транспортиране на територията на инсталацията.

4.12 В доклада за ОВОС е направено е заключението, че замърсяването на атмосферния въздух се очаква само от горивни процеси, без да е отчетен факта че освен термично-окислителни процеси, на територията на обекта се предвиждат и технологични процеси на изсушаване на отпадъци и предварително смесване и хомогенизиране, които също са източници на емисии

В ДОВОС е изяснено, че предварителни манипулации с отпадъци на площадката няма да се извършват. По-подробна информация е представена в коментара към въпрос 4.7.

Както изяснихме в коментара към въпрос 4.4, оборудването за предварително сушене на отпадъците представлява отделен модул, който може да се поръча или не при желание от страна на операторите. Въздухът ще бъде в затворена система, т.е. няма да се изпуска свободно в околната среда. От модула за сушене, въздухът ще се подава в горивната камера на инсталацията и оттам към пречиствателните съоръжения описани в ДОВОС.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отразено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

Мярка: При всяко изпразване на дънната пепел от пещната камера преди това да се оросява с вода

4.13 Не е представена информация и за начина за разполагане на основното технологично оборудване за изгаряне на отпадъци (инсинератор), и дали той е предвиден да бъде инсталиран в закрито помещение (производствено хале или др.) или на открита площадка. Изясняването на този въпрос е от съществено значение за да се установят всички възможни източници

Информацията е представена в Раздел 7 от ДОВОС – мярка 2, стр. 158.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отразено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.14 При извършване на технологичните операции по предварително изсушаване и смесване/хомогенизиране на входящите отпадъци, преди да бъдат изгорени, също се очаква отделянето на емисии на летливи органични съединения, интензивно миришещи вещества, както и прах

Виж коментарите към въпроси 4.7 и 4.12.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отразено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.15 Видно от представената информация на фигура 1.5-1 (стр. 26) от ДОВОС, ясно е посочена и обособена открита площадка за товаро-разтоварни дейности на входящи отпадъци, която не е включена и отчетена в оценката. Следва да се подчертае, че посочената открита площадка трябва да бъде разгледана, като потенциален площен източник на неорганизираните емисии, който следва да бъде оценен в ДОВОС

Информацията е представена в Раздел 7 от ДОВОС – мярка 2, стр. 158.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отразено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.16 Като друг недостатък в цялостната оценка по компонент атмосферен въздух, е липсата на анализ и информация за транспортните средства и тяхната интензивност на движение, в т.ч. прогнозен брой на транспортните средства за денонощие, свързани с доставка на отпадъци, суровини и спомагателни материали на площадката. Тук не е отчетен ефекта, до колко планирания товарооборот на площадката (брой курсове за доставка на отпадъци), ще се отрази на съществуващия трафик по основното трасе и до колко ще натовари и/или затрудни трафика по него

Представена е достатъчна информация в ДОВОС към точки 1.9.1 и 4.2.

Тук е важно да се отбележи отново, че експлоатацията на инсталация с капацитет 2.4 t/d обезвредени отпадъци би повишило опасността за населението с присъствието на до един лекотоварен автомобил дневно по републиканските ни пътища. При този капацитет не може да става и дума за недостатък в ДОВОС по отношение на интензивност на движение и т.н.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.17 За целта е наложително, да се извърши специализирана оценка и анализ на емисиите от линейни източници, в т.ч. с отчитане на прахоунос от пътното платно и/или производствена площадка с използване на количествени и качествени методи за оценка, и да се направят съответните обосновки

От коментара към въпрос 4.16 смятаме, че е ясно, че специализирана оценка и анализ на емисиите от един лекотоварен автомобил е напълно излишно.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.18 В доклада за ОВОС, е изследвана проверка на проектната височина на изпускащото устройство за постигане на съответствие с установените норми за опазване на човешкото здраве (НОЧЗ), с прилагане на програмния продукт PLUME, модул "Ефективна височина на изпускащото устройство". Необходимо е да се подчертае, че тази проверка е извършена само и единствено по отношение на SO₂ и NO_x, предвид ограниченията на програма PLUME, без да е отчетено въздействието и от други емисии.

Тази забележка е напълно необоснована. Както е описано в ДОВОС на стр. 94, модулът на програмата не е подходящ за залагане на замърсители със средноденонощна или средногодишна допустима концентрация. С програмата се изчислява ефективна височина на комин при отчитане на замърсители с максимално еднократни или средночасови допустими стойности. Тук е важно да се отбележи, че за входни параметри за фоновите нива на замърсителите се използват данните

от НАСЕМ. В случая, в гр. Монтана има данни единствено за показателите SO₂ и NO_x, т.е. само за тези замърсители е възможно да се въведат фонове нива в атмосферния въздух.

Ограниченията на програмата нямат никакво отношение в случая.

Не се отнася към предмета на оценката

Отражено е в ДОВОС

Необходимо е допълване на ДОВОС

Могат да се предложат допълнителни мерки

4.19 От друга страна, при ограничения на даден софтуерен продукт, използван за оценка на ефективната височина на изпускащите устройства, задължително следва да бъдат приложени други утвърдени в инженерната практиката методи, по примера на изчислителния метод - GEP (good engineering practice stack height)

Отново отбелязваме, че за изчисляване на ефективната височина на ИУ е необходимо да се въведат фоновите нива на изследваните замърсители.

Важно е да се отбележи, че независимо дали е изчислявана ефективната височина или не, програмата Плуме има модул за изчисляване на максимално еднократни концентрации при възможно най-лоши метеорологични условия. Чрез този модул се доказва с достатъчна степен на достоверност дали при съответния избор на параметри за ИУ може да се очаква наднормено замърсяване на атмосферния въздух.

Не се отнася към предмета на оценката

Отражено е в ДОВОС

Необходимо е допълване на ДОВОС

Могат да се предложат допълнителни мерки

4.20 Така заявеното ИП се намира в пряка технологична връзка с действаща площадка за дейности с отпадъци в ПИ № 48489.5.602, поради което всички анализи и изчисления следва да отчитат инвестиционното намерение в неговата цялост. Видно от представената информация, такива оценки не са извършвани, поради което всички заключения и резултати не се основават на обективно представена информация и не отчитат цялостното въздействие от инвестиционното предложение

И това твърдение не е вярно. В точка 1.1, 1.2, 1.3, 1.8.1 и 1.8.3 на ДОВОС са разгледани дейностите, които се извършват на съседната площадка. Тъй като липсват източници на замърсяване от съществуващата дейност на фирмата не е разгледано и кумулативно въздействие върху околната среда.

Не се отнася към предмета на оценката

Отражено е в ДОВОС

Необходимо е допълване на ДОВОС

Могат да се предложат допълнителни мерки

4.21 В доклада за ОВОС е посочено, че на територията на производствената площадка ще се извършват дейности по термично третиране, складиране и съхранение на отпадъци, но не е отчетен факта, че ще бъдат извършвани и други дейности с отпадъци, като сушене и предварително смесване/хомогенизиране - предварителна обработка (третиране) на отпадъци преди обезвреждане

Виж коментарите към въпроси 4.7 и 4.12.

Не се отнася към предмета на оценката

Отражено е в ДОВОС

Необходимо е допълване на ДОВОС

Могат да се предложат допълнителни мерки

4.22 Не е извършен анализ и оценка на отпадъците по места на генериране, вкл. от конкретни технологични процеси. Липсва информация за капацитета на всяка от планираните за използване специализирани площадки за складиране на отпадъци, както и условията за съхранение. Липсва информация за това, дали площадките са оборудвани с канализационна система и средства за събиране на разливи. Не е ясно дали са спазени изискванията за противопожарна защита и дали са изпълнени условията за сегрегация на отделните видове опасни отпадъци, въз основа на оценка на риска за тяхната съвместимост

В ДОВОС е представена достатъчна информация за целите на оценката – точки 1.9.2, 1.9.3, 1.10, 4.3, 4.14 и Раздел 8.

Не се отнася към предмета на оценката

Отражено е в ДОВОС

Необходимо е допълване на ДОВОС

Могат да се предложат допълнителни мерки

4.23 Не е извършена оценка за съответствие с нормативните изисквания на планираните дейности с отпадъци, вкл. съоръженията и инсталациите и свързаните с тях технологични процеси за третиране на отпадъци

Описано е в точка 1.1, точка 1.3, точка 1.5, точка 1.8.1 на ДОВОС.

Не се отнася към предмета на оценката

Отражено е в ДОВОС

Необходимо е допълване на ДОВОС

Могат да се предложат допълнителни мерки

4.24 В анализа не е са отчетени отпадъци вкл. опасни, които се образуват пряко от технологичния процес, като отработени ръкавни филтри и отпадъчни облицовъчни и огнеупорни материали от горивни процеси. По неясни причини, в оценката не е включен отпадък с код 19 01 13* или 19 01 14 увлечена/летяща пепел. Този въпрос следва да бъде изяснен и да бъде даден мотивиран и аргументиран отговор за това. Също така, не е отчетен и потенциалният източник на опасни отпадъци - утайки от маслоуловителни шахти, които ще бъдат формирани в предвидения на територията на производствената площадка каломаслоуловител

В ДОВОС са включени отпадъци 15 02 02* и 19 01 07* - точка 1.9.3.2 от ДОВОС.

Предвид, че всички дейности ще се извършват на закрито (вкл. инсталацията за изгаряне на отпадъци ще се разположи в закрито помещение), в площадковите води не се очаква да има замърсители от дейността на „Огоста 2017“ ЕООД.

Възложителят има задължение да подаде за утвърждаване работен лист за класификация на отпадъка от каломаслоуловителната шахта преди въвеждане в експлоатация на обекта. Важно е да отбележим, че каломаслоуловителя няма пряко отношение към реализацията на ИП. Предвид, че от площадката няма да има заустване на отпадъчни води във водни тела, то това съоръжение не участва при оценката на въздействието върху околната среда.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отразено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.25 Има несъответствие с нормите и правилата за отреждане на площадки за третиране на отпадъци, вкл. за допустимост в определени устройствени зони - инвестиционното намерение не съответства и/или не е доказано по безспорен начин неговата допустимост по реда на Закона за устройство на територията, Закона за управление на отпадъците и Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци

Виж коментарите към въпрос 4.6.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отразено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.26 Не е извършена мотивирана и аргументирана оценка за съответствие на предвидените за изгаряне отпадъци с технологичните изисквания към инсталацията за термично третиране вкл. по концептуалните ограничения и забрани, или за т.нар. пригодност на инсталацията за изгаряне на заявените видове отпадъци

Отново отбелязваме, че както е описано в ДОВОС, инсталацията е за изгаряне на опасни отпадъци със съдържание на хлор под 1%, без значение болнични, фармацевтични или др. вид са те.

- Не се отнася към предмета на оценката

- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.27 Според табл. 1.8-1 на стр. 30 от ДОВОС, в инсталацията наред с други видове отпадъци се предвижда да бъдат изгаряни и отпадъци на основата на халогенирани вещества (халогенирани остатъци и утайки), както и различни химични вещества и смеси. Според технологичната информация, инсталацията не е подходяща за изгаряне на отпадъци със съдържание на хлор над 1%. Това условие е определено и като част от съществените технологични ограничения към конкретната инсталацията за термично третиране

Неинфекциозните отпадъци, които включват и халогенирани остатъци и утайки ще се смесват с различни по вид отпадъци в бункера на инсталацията, в количества зависещи от калоричност, водно съдържание и съдържание на хлор за всеки вид отпадък. Това ще се случи, след като производителят даде инструкции за експлоатация на съоръжението. Практиката показва, че има стандартни рецептури за смесване, които да гарантират съдържанието на хлор под 1%. Разбира се са възможни и изключения, например в условията на COVID 19, морфологията на генерираните отпадъци се променя рязко, което ще доведе до грешка в рецептурите и тук се намесва автоматичната система за мониторинг, тъй като HCl избива над нормата за допустима емисия и се прекратява автоматично подаването на отпадъци след което се търси промяна в рецептурата.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.28 Не са разгледани конкретни процедури или технологични стъпки, касаещи процедурите за приемане и контрол на входящи отпадъци или т.нар. входящ контрол, с който на практика следва да се гарантира съответствието на всяка партида отпадъци, предназначена за изгаряне, с технологичните изисквания и възможности на инсталацията за термично третиране, вкл. по концептуалните ограничения и забрани

ДОВОС залага основните ограничения и мерки, които трябва да се спазват. Конкретни процедури се изготвят на етап въвеждане в експлоатация на обекта.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.29 Оценката по фактор Шум не разглежда и не отчита всички възможни източници на шум на територията на производствената площадка. Оценката е извършена при възприемане на крайно хипотетичен и условен сценарий, при който основните източници на шум на територията на производствената площадка са представени единствено от въздушни вентилатори и електродвигатели. Изключително субективно и без нужната аргументация и мотивировка, е направено общото и изключително условно заключение, че промишленият шум по границата на производствената площадка ще бъде под установените норми. Като друг сериозен недостатък в оценката е липсата на информация за акустичните характеристики на инсталацията или нейните основни елементи, свързани с най-високо ниво на шум. Определеното ниво на обща звукова мощност от 102 dB(A), получено при възприемане на граничната нормативна стойност за ниво на шум по границата на производствената площадка (70 dBA), е крайно неприемливо, изключително условно и в крайна сметка не достоверно

Оценката по фактора „Шум“ е възможно най-консервативната. Всички дейности ще се извършват на закрито и реално не е възможно да има значими източници на шум на площадката. Независимо това е прието, че по границите на площадката ще се постигат максимално допустимите нива от 70 dB(A). Нивото на обща звукова мощност от 102 dB(A), е възможно най-високото, което подобна инсталация е допустимо да генерира. Съответно всички анализи по отношение на въздействието върху жилищните зони и чувствителните обществени обекти подложени на усилена защита от шум са направени при възможно най-лошите условия.

В случая, ако допуснем, че има недостоверни анализи, то те са по-скоро завишени по отношение възможно негативно въздействие отколкото обратното.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.30 Представена е информация за изчисленото ниво на шума до обществени заведения (училища и детски заведения), разположени на разстояние над 800 m от производствената площадка, но не е представена информация за изчисленото ниво на шум, достигащо до най-близко разположената жилищна сграда (400 m), поради което не може да бъде направена обективна оценка за съответствие с нормативните изисквания за гранични нива на шум

Представяме извадка от ДОВОС, стр. 137 – „Най-близките жилищни постройки до геометричния център на инсталацията са на разстояние над 440 m западно. Съгласно изчисленията по методиката в района на жилищната зона, максималното шумово натоварване ще бъде 30 dB(A).“

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.31 Извършената оценка по компонент Почви е обща, повърхностна, без ясен и задълбочен анализ на очакваното въздействие. Изключително субективно и без нужната аргументация и мотивировка, е направено общото и изключително условно заключение, че няма опасност за почвите в района, вкл. тяхното плодородие. Ясно личи липсата на представени аргументи и доказателства в подкрепа на направеното в ДОВОС заключение, както и липсата на количествени или качествени анализи и оценки (изчислителни и прогнозни методи). Като съществен пропуск в оценката, до колкото може да се направи извод за такава, е липсата на анализ и оценка на въздействието, свързани с миграцията на атмосферни замърсители в почвените структури, в т.ч. не е изследвана пътеката на въздействие Източник - Атмосферен въздух - Почви.

Както отбелязахме в коментара към въпрос 1.13, в ДОВОС няма място за субективни изводи. Всички изводи са направени на база изчисления, анализи на информация от достоверни и компетентни за изготвянето и източници, използване на утвърдени методики, математично моделиране на замърсяването и сравнение на резултатите с приложимите установени норми за КАВ.

Няма никакъв проблем да се изчисли миграцията на атмосферни замърсители в почвените структури въз основа на вече представените изчисления в ДОВОС, но това няма да доведе до никакви обективни изводи. Няма приложими норми за допустимо повърхностно натоварване на открити площи с вредни вещества, отлагани върху земната повърхност (*Наредба № 2 от 19 февруари 1998 г. за норми за допустими емисии (концентрации в отпадъчни газове) на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници е отменена*).

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.32 Не е извършен анализ и оценка на почвите в района на инвестиционното намерение по клас на устойчивост на химично замърсяване, съгласно Методиката за предварителни и подробни проучвания и създаване на публичен регистър за инвентаризация на площи със замърсена почва, МОСВ, 2016 г.

ИП ще се реализира в промишлената зона на гр. Монтана. Математичното моделиране на замърсяването на въздуха от дейността показва, че максималните концентрации ще се утаяват на малки разстояния от инсталацията – в промишлената зона на града.

Не е ясно кое налага да се прави анализ и оценка на почвите в района на инвестиционното намерение по клас на устойчивост на химично замърсяване, съгласно Методиката за предварителни и подробни проучвания и създаване на публичен регистър за инвентаризация на площи със замърсена почва, МОСВ, 2016 г. В ДОВОС е направено достатъчно пълно описание на почвите в района на ИП – точка 3.4 от ДОВОС.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отражено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.33 Докладът за ОВОС е разработен формално, без ясна и задълбочена оценка по компоненти и фактори на околната среда, вкл. и анализ на кумулативното въздействие

В точка 1.3 от ДОВОС е направена подробна извадка на всички дейности в района на ИП. Нито една дейност в района не предполага значим кумулативен ефект върху компонентите и факторите на околната среда.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отразено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.34 Липсва оценка на риска при реализацията на ИП с отчитане на: • тежестта на вредите; • преценка на вероятността от настъпване на вреда и/или щета; • оценка на риска - елемент тежест на вредата и елемент вероятност за настъпване на вредата.

ИП не попада в обхвата на дейностите по Приложение 3 на ЗООС.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отразено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

4.35 Обръщаме внимание, че така заявеното инвестиционно предложение за изграждане на инсталация за термично третиране на отпадъци, се намира в пряка технологична връзка с действаща площадка за дейности с отпадъци в ПИ № 48489.5.602, поради което всички анализи и изчисления следва да отчитат инвестиционното намерение в неговата цялост

В точка 1.1, 1.2, 1.3, 1.8.1 и 1.8.3 са разгледани дейностите, които се извършват на съседната площадка. Тъй като липсват източници на замърсяване от съществуващата дейност на фирмата не е разгледано и кумулативно въздействие върху околната среда.

Дейността на ИП ще окаже най-значимо въздействие в близост до площадката. Както изяснихме по-горе нито една дейност в района не предполага значим кумулативен ефект върху компонентите и факторите на околната среда. Тук е важно да се отбележи, че предвид местоположението на ИП, кумулативен ефект е възможно да има при наличие на значими източници на замърсяване източно и западно от площадката, където реално няма такива. Не е възможно наличието на източници на организирани емисии северно от площадката на ИП да допринесат за кумулативно замърсяване на жилищните зони западно и източно от площадката на ИП, където са разположени най-близките жилищни сгради.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отразено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

5 ЖАЛБА НА НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ „ЕКОГЛАСНОСТ“

5.1 Предлага се изграждане и експлоатация на съоръжение по ОСТАРЯЛА технология, при наличие на нова, така наречената „плазмена технология с високо-температурно изгаряне“, при която няма изхвърляния във въздуха и образуване на дънна пепел - всичките те при избраната стара технология представляват нови ОПАСНИ отпадъци, а тези във въздуха носят пряк риск за човешкия живот от заболявания с летален изход за гражданите на гр. Монтана и съседни села.

Виж отговорите на въпроси 1.1 и 1.2.

Не се отнася към предмета на оценката

Отразено е в ДОВОС

Необходимо е допълване на ДОВОС

Могат да се предложат допълнителни мерки

5.2 Не можем да приемем, че в друга българска Община-Пловдив Общинският съвет и Кмет са подхождали с приоритетна грижа за здравето на гражданите и са образували за същата цел Общинска фирма „Инсинератор-Пловдив“ ЕООД, като са инвестирали досега 22 млн. лв., а в Община-Монтана властите са се доверили безхаберно на една малка фирма с уставен капитал и отговорност в размер на 1000 лв.

Това няма никакво отношение към процедурата по ОВОС.

Не се отнася към предмета на оценката

Отразено е в ДОВОС

Необходимо е допълване на ДОВОС

Могат да се предложат допълнителни мерки

5.3 И в текста на ИП, и на Доклада по ОВОС, се сочат опасните вещества, които неминуемо ще се отделят при изгарянето на опасните отпадъци по предлаганата технология при по-ниска температура от 1800 градуса, в това число и диоксини и фурани - причиняващи рак, в човешкия плод по време на бременност малформации, както и други болести

Отново отбелязваме, че фураните и диоксините се контролират съгласно изискванията на законодателството, независимо дали се изгарят отпадъци с високо съдържание на хлор, изискващи температури на изгаряне над 1100 °С или с ниско и изискващи температури на изгаряне над 850 °С.

По-подробна информация сме представили в коментарите към въпроси 1.1, 1.2 и 1.4.

Не се отнася към предмета на оценката

Отразено е в ДОВОС

Необходимо е допълване на ДОВОС

Могат да се предложат допълнителни мерки

5.4 Грубо закононарушение е липсата в експертния състав на разработчиците на доклада по ОВОС на експерти с магистърско медицинско образование

Виж коментарите към въпрос 1.9.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отразено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

5.5 Изначално компрометиране на последвалата процедура по ОВОС, е грубото закононарушение на екологичните законови изисквания, свързани с нормите на териториално-устройствените изисквания, в съгласуването на процесното ИП с писмо изх. № 32-00-225/31.07.2020 г., подписано лично от кмета на Община Монтана

Подробно сме дали коментари към въпрос 4.6.

- Не се отнася към предмета на оценката
- Отразено е в ДОВОС
- Необходимо е допълване на ДОВОС
- Могат да се предложат допълнителни мерки

6 КОМПЛЕКСНА ОЦЕНКА НА ПРИЕТИТЕ И НЕПРИЕТИ СТАНОВИЩА, МНЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ.

На база на отговорите на поставените въпроси по ДОВОС в таблицата по-долу са представени обобщените резултати:

№ на въпрос	Не се отнася към предмета на оценката	Отразено е в ДОВОС	Необходимо е допълване на ДОВОС	Могат да се предложат допълнителни мерки	№ на въпрос	Не се отнася към предмета на оценката	Отразено е в ДОВОС	Необходимо е допълване на ДОВОС	Могат да се предложат допълнителни мерки
1.1	√				3.3	√			
1.2		√			3.4	√			
1.3		√			3.5	√			
1.4		√			3.6	√			
1.5		√			3.7		√		
1.6		√			3.8		√		
1.7		√			3.9		√		
1.8		√			4.1		√		
1.9		√			4.2	√			
1.1		√			4.3	√			
1.11		√			4.4		√		
1.12		√			4.5	√			

№ на въпрос	Не се отнася към предмета на оценката	Отразено е в ДОВОС	Необходимо е допълване на ДОВОС	Могат да се предложат допълнителни мерки	№ на въпрос	Не се отнася към предмета на оценката	Отразено е в ДОВОС	Необходимо е допълване на ДОВОС	Могат да се предложат допълнителни мерки
1.13		√			4.6		√		
1.14	√				4.7		√		
1.15		√			4.8		√		
1.16		√			4.9		√		
1.17		√			4.1		√		
1.18		√			4.11				√
1.19		√			4.12				√
1.2		√			4.13		√		
1.21	√				4.14		√		
2.1		√			4.15		√		
2.2		√			4.16	√			
2.3		√			4.17	√			
2.4	√				4.18		√		
2.5				√	4.19	√			
2.6				√	4.2		√		
2.7	√				4.21		√		
2.8		√			4.22		√		
2.9	√				4.23		√		
2.1	√				4.24		√		
2.11		√			4.25		√		
2.12	√				4.26		√		
2.13	√				4.27		√		
2.14	√				4.28	√			
2.15	√				4.29		√		
2.16	√				4.3		√		
2.17	√				4.31	√			
2.18	√				4.32	√			
2.19	√				4.33	√			
2.2	√				4.34	√			
2.21	√				4.35		√		
2.22	√				5.1		√		
2.23	√				5.2	√			
3.1	√				5.3	√			
3.2	√				5.4	√			
					5.5	√			

От общо 93 зададени въпроса, 40 нямат отношение към предмета на оценката, 49 са отразени в ДОВОС и за четири са предложени допълнителни мерки.

Въз основа на описаното дотук считаме, че в ДОВОС е направен максимално пълен анализ на въздействието върху околната среда.

В резултат на общественото обсъждане не са предложени други възможни техники, които да са доказано по-добри за осъществяване на конкретното ИП. Не е постъпила нова информация въз основа на експертна оценка, която да се различава от представената в доклада за ОВОС.

Продължаваме да поддържаме заключенията в ДОВОС. При изпълнението на мерките и препоръките направени в Доклада, въздействието върху околната среда ще бъде в рамките на допустимото.

Ръководител колектив:

/ гл. ас. д-р инж. Е. Соколовски /